

Форми на педагогическо взаимодействие

Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата в детската градина програмна система при зачитане на потребностите и интересите на децата.

При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите по чл. 28, ал. 2. от Наредба № 5 от 3 юни 2016 година за предучилищното образование, дефинирани като очаквани резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по образователни направления.

Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време.

Педагогическото взаимодействие в детската градина се организира в основна форма и в допълнителни форми.

Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра.

Педагогическите ситуации се организират само в учебното време по чл. 12, ал. 1 и осигуряват постигането на компетентностите по чл. 28, ал. 2 от Наредба № 5 от 3 юни 2016 година за предучилищното образование.

Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. Седмичното разпределение по ал. 3 се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Общият седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на съвкупност от компетентности– знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование е:

1. за първа възрастова група - 11;
2. за втора възрастова група - 13;
3. за трета възрастова група - 15;
4. за четвърта възрастова група - 17.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е:

от 15 до 20 минути - за първа и за втора възрастова група

от 20 до 30 минути - за трета и за четвърта възрастова група.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие допринасят за личностното развитие и за разнообразяване на живота на детето.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират по преценка на учителя на групата в съответствие с програмната система, прилагана в детската градина, цялостната организация на деня и с интересите и потребностите на децата, извън времето за провеждане на педагогическите ситуации. Допълнителните форми се организират както в учебното време, така и в неучебното време. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие са: утринна гимнастика, хранене, сън, разходки, игра/сюжетно-ролева игра, конструктивна игра, игра-драматизация, дидактични игри, подвижни игри, спортно-подготвителни упражнения и игри/, развлечения /театър, кино, празници/, работа с природни материали, дейности по избор на децата.

- Утринната гимнастика има особено голям здравно-функционален ефект. Достъпните и емоционално наситени физически упражнения способстват за правилното развитие и укрепване на опорно-двигателния апарат, усилват основните функционални процеси. Провежда се ежедневно. При температура над 10° С се провежда на открито. През останалото време се провежда в проветрени помещения и с приток на чист въздух. Лекото облекло на децата /тениски, къси чорапки и анцуг или шорти/ дава възможност за по-голямо съприкосновение на организма с въздушната среда, което се отразява на терморегулацията му. В различните възрастови групи е с различно времетраене: I възрастова група - 6-7 минути; II възрастова група - 8-10 минути; III възрастова група - 10-12 минути; IV възрастова група - 12-15 минути.

- Хранене - при подготовката за хранене учителят разговаря с децата, които помагат при сервирането, а при по-малките деца използва игрови похвати за усвояване на здравно-хигиенни навици и за културно поведение. Децата се учат самостоятелно и без напомняне да измиват ръцете, да използват правилно приборите за хранене, да не препълват устата си и да сдъвкват храната, да се хранят със затворена уста, да не говорят по време на хранене, да си изплакват устата след хранене. Учителят осигурява спокойна и естествена обстановка, осъществява индивидуален подход към децата/ според апетита и възможностите им за самостоятелно хранене/, следи за правилна стойка.

- Сън - подготовката на децата за сън включва възпитаване на здравно-хигиенни навици и навици за самообслужване, организиране на обстановка за спокоен и здравословен сън - температура на помещението 18-20 С°, приток на чист въздух. Облеклото и завивките на децата са съобразени с температурата на помещението и сезона, като се налага индивидуален подход към новоприетите и децата, които се изпотяват. Учителят бди неотлъчно за спокойния сън на децата. При ставане от сън се работи за формиране на навици за самообслужване при обличане и при тоалета на децата, възпитават се навици за поддържане на добър външен вид.

- Разходки - те са задължителна всекидневна форма за възпитателна работа в детската градина. Съдействат за развиване и обогатяване на двигателните възможности на децата и привикване към организирано групово ходене на по-дълги разстояния. Имат голямо оздравително и възпитателно-образователно значение. Престоят на детето на открито, в съчетание с активни движения, повишава устойчивостта на детския

организъм, подобрява обмяната на веществата и дейността на сърдечно-съдовата система. Разходките се организират по всяко време на годината при температура не по ниска от 5 С°, което съдейства за увеличаване на съпротивителните сили и за закаляване на детския организъм. По време на разходките децата се любуват на природната красота, запознават се с нови неща, задоволява се потребността от принадлежност към групата и детската градина, формират се умения за съпричастност и партньорство, формират се двигателни навици и умение да се използват при различни жизнени ситуации. По време на разходките на децата често им се налага да проявяват волево усилие за изпълнение на двигателна задача /да прескочи поточе, да мине по тясна пътека, да се провере под храстче/. Разходката /до парка, гората, стадиона/ дава възможност за осъществяване на някои от задачите по физическа култура и околени свят. Продължителността на ходенето по време на разходките в началото на годината е 10 минути в едната посока и след кратък отпих се предвижда същото време за връщане. Постепенно времето се увеличава, като в трета и четвърта група се стига до 20-25 минути в една посока.

- Игри:

= творчески игри: провеждат се след провеждане на задължителните ситуации с продължителност 20-40 минути в зависимост от възрастовата група. Преди започване на игрите помещението се проветрява и се създава обстановка за свободно движение на децата, за избор на играчки и материали. Учителят постепенно ги насочва към съвместни игри, подпомага ги в избора на роли, създава условия за проява на симпатия, вежливост и дружелюбност между децата. У децата се възпитава грижливо отношение към играчките- да не ги чупят и хвърлят, да не развалят построеното, да ги подреждат след игра.

= сюжетно-ролева игра – те са важен етап в развитието на игровата дейност и заемат съществено място в живота и развитието на детето от предучилищна възраст. В началния период от развитието на сюжетно-ролевата игра, игровия мотив се обуславя преди всичко от желанието на детето да пресъздаде действията на възрастните. По-късно мотивът се обогатява – детето започва да се интересува от човешките взаимоотношения и основно в изпълнението на ролята стават именно те. Във връзка с това правилата на игровите действия се усложняват, като се включват и правила за взаимоотношения между участниците в играта. При благоприятни климатични условия /температура над 15 С°/ игрите могат да се провеждат на открито.

= конструктивна игра- тя е вид практическа продуктивна дейност, изразяваща се в последователни действия за подреждане по определен ред на различни предмети, елементи, фигури и създаване на конструкции, съобразени с особеностите на материалната среда и пространството. Конструирването започва като индивидуална дейност, но включено в цялостния възпитателен процес, под организирано външно въздействие, придобива форма на съвместно участие на децата в изработване на различни предмети, служещи за украса, за подаръци, за игра и др. Конструктивната игра, както и всяка друга детска игра в цялото си многообразие се характеризира с активността и свободата на детето в игровия процес. Усещането за свобода го кара да избира „по свой вкус” различни предмети от околната среда и да ги използва съобразно своя замисъл. Така всяко дете се изявява в конкретния момент с конкретните желаниа и способности в условията, които го заобикалят. Учителят организира материалната среда.

= игра-драматизация – при нея организацията на средата, формите на взаимодействие между учителя и децата, както и на децата помежду им, използването на играчки и различни други игрови средства придобиват нов смисъл, свързан с художественото претворяване на образи и ситуации. Играта-драматизация е висша проява на творческа игра, художествен синтез на реални и въображаеми отношения.

Влечението и интересът на децата към нея са естествени и се обясняват не само с вътрешната мотивираност на игровата дейност, но и с желанието им да приемат образите на герои от приказки или други художествени произведения, които добре познават и обичат.

= строително-конструктивна игра - действителността се претворява чрез строителни материали и конструктори.

- игри с открити правила:

= автодидактична игра - тя има свое място в развитието на игровата дейност. Докато при сюжетно-ролевата игра игровите действия се изпълняват от позицията на роля и се подчиняват на правила „скрити“ зад ролята, то при автодидактичната игра правилата се откриват пред детето и то осъзнава връзката между игровите правила и игровите задачи. Това е игра с правила, при които основен структурен компонент е правилото. Ръководството на дидактичната игра се обуславя от: структурните ѝ компоненти и тяхното развитие, от елементите на игровата дидактична ситуация, от формите на психична активност, която децата проявяват по време на конкретната игра, от това дали се използва в обучението или е самостоятелна игрова практика на децата. Видове: според материала - предметни, нагледни, словесни и техни комбинации; според броя на играчите: индивидуални, колективни.

= подвижни игри - те имат благоприятно въздействие за по-нататъшното физическо и здравно укрепване на детския организъм. Децата овладяват нови, по-сложни форми на естествено-приложни физически упражнения. Усъвършенстват се някои елементи от техниката на изпълнение на подвижните игри при променливи условия и при нова игрова ситуация. Чрез непрекъснато повишаване обема на интензивността на естествено-приложните упражнения се подобрява функционалната дееспособност на децата, подобрява се способността за бърза ориентация при вземане на решения и при набор на цел. В процеса на изпълнението на упражненията се активизира самостоятелността, творческата инициатива, въображението, желанието за постигане на целта.

= спортно-подготвителни упражнения и игри - те имат голям оздравителен ефект, тъй като са свързани със задължителен по-дълъг престой на децата на открито. Съдействат за обогатяване моториката на децата, способстват за повишаване на физическата им дееспособност, за възпитаване на морално-волеви качества. Провеждат се два пъти седмично с различно времетраене при различните възрастови групи: I група - 20 минути, II група - 30 минути, III група - 30 минути и IV група - 30 минути.

- Музикални - те приличат на подвижните и са придружени с текст, музика и основната им цел е грациозност в движенията и развитие на ритмичното чувство. Биват:

сюжетни, безсюжетни (танци), хороводни.

- Развлечения - планираните развлечения в зависимост от вида и сезона се провеждат в детската градина или на открито - децата гледат куклен театър, кино, драматизации, изпълнени от учителя или от по-големи деца с опростено съдържание на познати герои, празнуват рождени дни и участват в общите празници на детската градина, съобразно утвърдения Празничен календар за съответната учебна година.

- Дейност по избор - в тези дейности децата използват по нов начин усвоеното, сами си поставят задачи и подбират средствата за тяхното реализиране, извършват разнообразни по вид и съдържание дейности, като използват придобитите знания и умения.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО

ОН \ ГРУПА	Седмичен брой на педагогическите ситуации			
	I	II	III (IIIГ – 5г.)	IV (IIIГ – 6г.)
Български език и литература	1	2	2	3
Математика	1	1	2	3
Околен свят	1	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструирание и технологии	1	1	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
Общ седмичен брой на педагогическите ситуации	11	13	15	17

2. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	I група	II група	III група	IV група
Утринна гимнастика	Всекидневно с продължителност 6-7 минути	Всекидневно с продължителност 8-10 минути	Всекидневно с продължителност 10-12 минути	Всекидневно с продължителност 12-15 минути
Хранене	Всекидневно съгласно утвърдения дневен режим			
Сън				
Разходка	Всекидневно 10 минути в едната посока и 10 минути в другата посока	Всекидневно - 15 минути в едната посока и 15 минути в другата посока	Всекидневно - 20 минути в едната посока и 20 минути в другата посока	Всекидневно - 25 минути в едната посока и 25 минути в другата посока
Игра	Всекидневно			
Развлечения	Празничен календар на детската градина; лични празници на децата, на групата, театрални куклени постановки - 1 път месечно			
Дейности по избор на децата	Всекидневно			

